

MBI MENDIMET, SHQETËSIMET DHE SUGJERIMET E QYTETARËVE TË SHPREHURA GJATË DËGJESAVE PUBLIKE PËR RISHIKIMIN E ORGANIZIMIT ADMINISTRATIVO-TERRITORIAL

I. QËLLIMI

Në kuadër të procesit të konsultimit dhe dëgjesave publike me qytetarët, janë mbledhur dhe administruar mendime, shqetësime dhe propozime të komunitetit lidhur me organizimin administrativo-territorial, funksionimin e njësive të qeverisjes vendore, aksesin në shërbimet publike, si dhe lidhjet historike, kulturore, sociale dhe ekonomike të komuniteteve me territorin e Kavajës. Ky relacion përmbledhës synon të pasqyrojë në mënyrë të strukturuar çështjet kryesore të ngritura gjatë dëgjesave publike, duke evidentuar problematikat dhe kërkesat e përsëritura nga qytetarët. Mendimet e pasqyruara në këtë relacion janë qëndrime të shprehura nga pjesëmarrësit në dëgjesat publike dhe paraqiten si kontribut i komunitetit në procesin e diskutimit dhe të vlerësimit të organizimit administrativo-territorial.

II. MENDIMET DHE SHQETËSIMET KRYESORE TË QYTETARËVE

1. Organizimi aktual administrativo-territorial dhe ndikimi në komunitet

Gjatë dëgjesave publike, qytetarët kanë shprehur shqetësimin se organizimi aktual administrativo-territorial ka sjellë vështirësi në funksionimin e shërbimeve publike dhe në marrëdhënien e qytetarëve me administratën vendore.

Sipas mendimeve të shprehura, pas bashkimit të njësive të mëparshme vendore, një pjesë e shërbimeve janë përqendruar në qendrat kryesore, duke sjellë largimin e tyre nga komunitetet dhe duke vështirësuar aksesin e qytetarëve, veçanërisht të banorëve të zonave rurale dhe të ish-qendrave administrative.

Qytetarët kanë theksuar se kanë përjetuar si periudhën kur njësitë vendore kanë funksionuar të veçuara, ashtu edhe periudhën pas bashkimit të tyre, duke shprehur mendimin se në periudhën e mëparshme shërbimet kanë qenë më pranë komunitetit dhe marrëdhënia me administratën ka qenë më e drejtpërdrejtë.

Në këtë kuadër, është shprehur kërkesa që organizimi i ardhshëm administrativo-territorial të marrë në konsideratë nevojën për një administrim më pranë qytetarit dhe për një shpërndarje më të drejtë të kompetencave dhe shërbimeve.

2. Afrimi dhe decentralizimi i shërbimeve publike

Një nga problematikat më të përsëritura gjatë dëgjesave ka qenë largimi dhe përqendrimi i shërbimeve publike.

Qytetarët kanë evidentuar se një sërë institucionesh dhe shërbimesh, të cilat më parë kanë qenë më pranë komunitetit, tashmë janë zhvendosur ose janë përqendruar në qendra të caktuara.

Në diskutime janë përmendur, ndër të tjera, shërbimet e:

- gjendjes civile;
- ASHK-së;
- energjisë elektrike;
- ujësjellësit;
- gjykatës;
- dhe shërbimeve të tjera administrative e publike.

Sipas qytetarëve, për marrjen edhe të një dokumenti apo shërbimi të thjeshtë, shpesh kërkohet udhëtim në distanca të konsiderueshme, duke krijuar kosto, humbje kohe dhe vështirësi, veçanërisht për personat që jetojnë në zona të largëta dhe për kategoritë më të pambrojtura.

Për këtë arsye, qytetarët kanë kërkuar që në çdo rishikim të organizimit territorial të merret në konsideratë **afrimi i shërbimeve pranë komuniteteve**, si dhe krijimi i strukturave vendore

funkzionale që mundësojnë marrjen e shërbimeve pa qenë e nevojshme lëvizja drejt qendrave më të largëta.

3. Nevoja për njësi vendore më pranë komunitetit

Nga diskutimet e zhvilluara është shprehur mendimi se territori duhet të organizohet në mënyrë të tillë që njësitë vendore të jenë më pranë komuniteteve dhe të kenë kompetenca të mjaftueshme për ushtrimin e funksioneve të tyre.

Qytetarët kanë shprehur preferencën për një organizim me **më shumë bashki dhe njësi vendore me kompetenca të plota**, duke e lidhur këtë kërkesë me nevojën për shërbime më të shpejta, më të drejtpërdrejta dhe më të aksesueshme.

Sipas tyre, një administrim më pranë territorit do të mundësonte njohje më të mirë të problematikave lokale, reagim më të shpejtë të institucioneve dhe komunikim më të drejtpërdrejtë ndërmjet qytetarit dhe administratës.

4. Aksesueshmëria e shërbimeve elektronike

Një tjetër çështje e ngritur gjatë dëgjësave ka qenë përdorimi i shërbimeve elektronike.

Qytetarët kanë vlerësuar se shërbimet online janë një mundësi e rëndësishme për lehtësimin e procedurave administrative, por kanë evidentuar se, në praktikë, ka raste kur platformat elektronike nuk funksionojnë siç duhet ose paraqesin vështirësi në përdorim.

Në mënyrë të veçantë, është theksuar se personat e moshës së tretë hasin vështirësi në përdorimin e shërbimeve elektronike dhe se jo të gjithë qytetarët kanë mundësi ose njohuri të mjaftueshme për t'i përdorur ato në mënyrë të pavarur.

Për këtë arsye, qytetarët kanë shprehur nevojën që digjitalizimi i shërbimeve të shoqërohet me **mundësi reale alternative për marrjen e shërbimit fizikisht**, në mënyrë që përdorimi i teknologjisë të mos kthehet në pengesë për aksesin në shërbimet publike.

III. KËRKESA PËR RISHIKIMIN E KUFIJVE ADMINISTRATIVË TË ZONËS SË KAVAJËS

Një çështje e veçantë dhe e përsëritur në diskutimet e qytetarëve ka qenë kërkesa për **rishikimin dhe korrigjimin e kufijve administrativë të zonës së Kavajës**.

Në mënyrë të veçantë, qytetarët kanë kërkuar që në procesin e rishikimit të merret në konsideratë territori që shtrihet **nga Shkëmbi i Kavajës deri në lumin Shkumbin**.

Sipas mendimeve të shprehura gjatë dëgjësave, zonat e përfshira në këtë hapësirë kanë lidhje të hershme dhe të vazhdueshme me Kavajën. Këto lidhje janë vlerësuar si:

- historike;
- tradicionale;
- kulturore;
- sociale;
- ekonomike;
- dhe funksionale.

Qytetarët kanë theksuar se lidhjet e komuniteteve me Kavajën nuk janë krijuar vetëm nga marrëdhëniet administrative, por janë ndërtuar dhe trashëguar ndër breza.

Për këtë arsye, sipas tyre, kufijtë administrativë duhet të vlerësohen edhe në raport me realitetin e komuniteteve, lidhjet tradicionale dhe funksionale të tyre dhe jo vetëm mbi bazën e ndarjeve administrative ekzistuese.

IV. RUAJTJA E HISTORISË, TRADITËS DHE IDENTITETIT TË TREVËS

Në lidhje të drejtpërdrejtë me çështjen e kufijve administrativë, qytetarët kanë shprehur shqetësimin për **humbjen graduale të historisë dhe identitetit të trevës së Kavajës**.

Sipas tyre, ndryshimet administrative nuk duhet të vlerësohen vetëm në aspektin e administrimit territorial dhe të ofrimit të shërbimeve, por duhet të marrin në konsideratë edhe historinë dhe identitetin e komuniteteve.

Qytetarët kanë evidentuar se historia, traditat, kultura dhe marrëdhëniet e krijuara ndër breza përbëjnë elementë të rëndësishëm të identitetit të një treve dhe se dobësimi i këtyre lidhjeve mund të ndikojë në humbjen graduale të kujtesës historike dhe të identitetit të përbashkët të komuniteteve.

Në këtë kuadër, është shprehur kërkesa që procesi i rishikimit të organizimit administrativo-territorial të marrë në konsideratë **vazhdimësinë historike dhe kulturore të trevës së Kavajës**, duke respektuar lidhjet tradicionale të komuniteteve me territorin dhe qendrën e tyre historike.

Kjo çështje lidhet drejtpërdrejt edhe me kërkesën për rishikimin e kufijve, pasi qytetarët e konsiderojnë ruajtjen e territorit dhe të lidhjeve historike të komuniteteve si pjesë të rëndësishme të ruajtjes së identitetit të trevës.

V. PËRMBLEDHJE E KËRKESAVE DHE SUGJERIMEVE TË QYTETARËVE

Nga tërësia e mendimeve të shprehura gjatë dëgjësave publike, evidentohen këto kërkesa dhe sugjerime kryesore:

1. **Rishikimi i organizimit administrativo-territorial**, duke marrë në konsideratë nevojat konkrete të komuniteteve.
2. **Afrimi i shërbimeve publike pranë qytetarëve**, veçanërisht në zonat rurale dhe në ish-qendrat administrative.
3. **Decentralizimi i shërbimeve**, duke shmangur përqendrimin e tyre vetëm në qendrat kryesore.
4. **Krijimi ose fuqizimi i njësive vendore më pranë komunitetit**, me kompetenca dhe kapacitete të mjaftueshme për ushtrimin e funksioneve.
5. **Lehtësimi i procedurave administrative**, në mënyrë që qytetarët të mos detyrohen të udhëtojnë në distanca të mëdha për shërbime bazë.
6. **Garantimi i alternativave fizike të shërbimit**, krahas shërbimeve elektronike, veçanërisht për personat e moshës së tretë dhe qytetarët që kanë vështirësi në përdorimin e teknologjisë.
7. **Rishikimi dhe korrigjimi i kufijve administrativë të zonës së Kavajës**, duke marrë në konsideratë kërkesën për territorin nga Shkëmbi i Kavajës deri në lumin Shkumbin.
8. **Marrja në konsideratë e lidhjeve historike, tradicionale, kulturore, sociale dhe ekonomike** të komuniteteve me Kavajën gjatë përcaktimit të kufijve territorialë.
9. **Ruajtja e historisë, traditave dhe identitetit të trevës së Kavajës**, si pjesë e rëndësishme e çdo procesi të rishikimit territorial.

VI. KONKLUZION

Nga dëgjesat publike rezulton se qytetarët e shohin rishikimin e organizimit administrativo-territorial si një proces që duhet të synojë mbi të gjitha **afrimin e administrimit dhe të shërbimeve pranë qytetarit**, forcimin e njësive vendore dhe përshtatjen e organizimit territorial me realitetin konkret të komuniteteve.

Njëkohësisht, qytetarët kanë kërkuar që në këtë proces të merren në konsideratë edhe **lidhjet historike, tradicionale, kulturore, sociale dhe ekonomike të komuniteteve**, me qëllim që organizimi administrativ të mos shkëpusë lidhjet e krijuara ndër breza dhe të mos ndikojë në humbjen e identitetit historik e kulturor të trevës.

Në këtë kuadër, kërkesa për korrigjimin e kufijve administrativë të zonës së Kavajës, nga **Shkëmbi i Kavajës deri në lumin Shkumbin**, paraqitet nga qytetarët si pjesë e një kërkesë më të gjerë për një

organizim territorial që të pasqyrojë më mirë lidhjet reale të komuniteteve me Kavajën dhe të garantojë shërbime më të afërta dhe më të aksesueshme.

Mendimet dhe propozimet e qytetarëve, të pasqyruara në këtë relacion, përbëjnë një kontribut të rëndësishëm në procesin e konsultimit publik dhe rekomandohet që ato të merren në konsideratë gjatë diskutimit dhe vlerësimit të çështjeve që lidhen me rishikimin e organizimit administrativo-territorial.

Synej

Helmes

Luz i Vogel

Golem

Kavaje

